

Registratienummer: **24912 / 24916**

Notitie ter informatie voor commissie / raad

Onderwerp:	Wmo-Huishoudelijke Verzorging		
Portefeuillehouder:	wethouder Maarten Everling	Openbaar:	Ja

Heesch, 28 februari 2023

Kennisnemen van:

Met deze notitie ter informatie informeren wij u over de stand van zaken in de voorbereiding op de aanbesteding Hulp bij Huishouden (voorheen huishoudelijke verzorging).

Achtereenvolgens vindt u informatie over de volgende onderwerpen:

1. De achtergrond van de aanbesteding
2. De voorbereiding op de regionale aanbesteding Hulp bij Huishouden
3. De uitgangspunten van de aanbesteding
4. De in te kopen producten
5. Het Kostprijsonderzoek en de tarieven
6. De overgang van Lumpsum naar Lumpsum+
7. Landelijke ontwikkelingen
8. Planning aanbesteding

1. De achtergrond van de Aanbesteding

De gemeenten Bernheze, Boekel, Maashorst, Meijerijstad en Oss (Regio Brabant Noordoost-Oost) werken samen bij de inkoop van Hulp bij Huishouden (HbH). De bestaande overeenkomst loopt af per 31 december 2023 en kan niet meer verlengd worden.

De gemeenten hebben een gezamenlijk werkgroep Aanbesteding HbH opgezet. Deze heeft de aanbesteding in goed overleg voorbereid. Centraal in de aanpak stond het voorkomen, beheersen en waar mogelijk overstijgen van de schaarste aan personeel Hulp bij Huishouden en het beheersbaar houden van de kosten. En dit tegen de achtergrond dat HbH als een kwalitatief goede voorziening voor onze (kwetsbare) inwoners overeind blijft staan. De startsituatie is helaas dat het beeld voor de regio niet anders is dan het landelijke: er is een grote schaarste aan personeel, terwijl de behoefte aan HbH blijft stijgen. De personele tekorten zien wij als langdurig en moeilijk oplosbaar. De stijging in de vraag wordt veroorzaakt door de vergrijzing en het langer zelfstandig thuis blijven wonen. Het abonnementstarief leidt tot een extra stijging. De mogelijke herinvoering van een inkomensgebonden eigen bijdrage per 2025 voor Wmo-HbH zal het tempo van de extra stijging wat afvlakken; de onderliggende factoren blijven echter bestaan.

Tegen deze achtergrond is een aanbestedingsprocedure ontwikkeld die de gemeenten voor een langere periode (vier jaar vast, plus 2 mogelijke verlengingen van ieder 2 jaar) in staat stelt om te beschikken over de noodzakelijke Hulp bij Huishouden. Wachtlijsten zullen daarbij niet altijd kunnen worden vermeden, maar de procedure is zo ingericht dat gemeenten en aanbieders samen de verantwoordelijkheid nemen voor een wachtlijst die zo kort mogelijk is. Spoed en crisis gevallen zullen altijd met voorrang ondersteuning krijgen.

2. De voorbereiding op de aanbesteding

Als voorbereiding op de aanbesteding is een gedegen consultatie uitgevoerd:

Raden van de gemeenten

De Raden van de gemeenten zijn voorafgaand betrokken in een reeks informerende bijeenkomsten:

22-11-22	Boekel
24-11-22	Oss (BOT-overleg)
	Meerijstad
29-11-22	Bernheze
8-12-22	Oss (Opiniërend overleg)
	Maashorst

Bestaande Aanbieders

De bestaande aanbieders zijn betrokken door middel van een marktverkenning. Verder zijn de aanbieders betrokken bij het Kostprijsonderzoek. Daarover leest u meer in paragraaf 5.

Alle belangstellende aanbieders

Alle belangstellende aanbieders (dus ook organisaties die momenteel niet werkzaam zijn in de regio) hebben deel kunnen nemen aan een openbare marktconsultaties.

Adviesraad Sociaal Domein

Tenslotte, maar zeker niet in de laatste plaats, is per gemeente een advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein. Ook de Bernhezer ASD is betrokken geweest.

3. De uitgangspunten van de aanbesteding

De aanbesteding is er op gericht, om tegen de achtergrond van de bestaande schaarste, een kwalitatief hoogwaardige voorziening Hulp bij Huishouden te kunnen contracteren. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- De keuze van aanbieders vindt plaats op basis van kwaliteit.
- Er kan niet worden geconcentreerd op prijs; het tarief staat vast na een kostprijsonderzoek.
- De gemeenten beperken het aantal aanbieders om daarmee een betere basis neer te leggen voor de samenwerking (we kennen nu 7 aanbieders; het aantal wordt maximaal 10)
- We kiezen voor een langjarige samenwerking (4 jaar, plus drie optionele verlengingen van ieder 2 jaar)
- Voor de bestaande Maatwerkvoorziening HbH (gemiddeld 2 uur per week) plaatsen we een Algemene Voorziening (gemiddeld 2 uur per 2 weken). De (administratief luwe) Algemene Voorziening is bedoeld voor inwoners die eigen regie kunnen voeren, maar die niet alle huishoudelijke taken zelf meer kunnen uitvoeren.
- We gaan van Lumpsum financiering naar Lumpsum+. Aanbieders kunnen na een intake per inwoner, naar gelang van de ondersteuningsbehoefte, meer of minder uren inzetten dan genoemde gemiddelde. Echter: bij aanbieders die over een langere periode (>

3 maanden) aanzienlijk (<10%) onder het gemiddelde zitten kan een verrekening plaatsvinden.

- De gemeenten blijven de ruimte zoeken voor verdere ontwikkeling en innovatie. Dat is zichtbaar in het optionele product van een kortdurend instroomtraject, waarin vastgesteld wordt welke ontwikkelmogelijkheden een inwoner heeft en welke ondersteuning nodig is. Verder behouden de gemeenten de mogelijkheid om pilots te ontwikkelen.

4. De in te kopen producten

De inkoop van Hulp bij Huishouden wordt verdeeld in twee producten plus een optioneel product.

Algemene voorziening Hulp bij Huishouden (Hulp Thuis):

Het resultaat van de ondersteuning is dat de inwoner langer in staat is om zelf - en onder eigen regie - de huishouding te voeren. Het gaat om het overnemen van of ondersteunen bij die taken die de inwoner zelf niet meer kan uitvoeren.

- De inzet is in principe 2 uur per 2 weken en maximaal 52 uur per kalenderjaar. De inzet wordt daarbij evenredig over het jaar verdeeld.
- De toegang van de gemeente voert een lichte toets uit om te bepalen of de inwoner in aanmerking komt voor de Algemene voorziening HbH. De regeling is administratief luv.
- De Algemene voorziening HbH kan worden ingezet voor de reguliere taken die binnen Hulp bij huishouden aan de orde zijn.
- De verwijzing naar een Algemene voorziening HbH kan voor bepaalde tijd zijn, bijvoorbeeld als iemand tijdelijke ondersteuning nodig heeft door ontslag uit het ziekenhuis.
- Signalering, indien over een inwoner omdat deze mogelijk meer of andere hulp of ondersteuning nodig heeft, is onderdeel van het eisenpakket.

Het heffen van een eigen bijdrage voor de algemene voorziening is lokaal beleid. Een nieuwe verordening maatschappelijke ondersteuning zal in de loop van 2023 aan uw gemeenteraad voorgelegd worden. Daarbij zal ook aan uw raad de vraag worden gesteld of u een eigen bijdrage wilt heffen voor de algemene voorziening hbH.

Maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden:

Als ten gevolge van objectiveerbare (medische) beperkingen de inwoner onvoldoende wordt ondersteund door de Algemene voorziening Hulp bij Huishouden kan een Maatwerkvoorziening Hulp bij Huishouden worden aangevraagd. Deze bevat het verzorgen van een schoon en leefbaar huis en het zorgdragen dat de inwoner kan beschikken over schone en draagbare kleding.

- De inzet binnen deze maatwerkvoorziening is gemiddeld 2 uur per week, maar wordt altijd op maat van de inwoner geconcretiseerd. Een inwoner met veel beperkingen kan meer dan 2 uur hulp krijgen; een andere inwoner minder.
- Een inwoner ontvangt alleen een maatwerkvoorziening als een consulent van Wegwijzer in een brede integrale intake (keukentafelgesprek) heeft vastgesteld, dat de inwoner hiervoor in aanmerking komt. De aanbieder gaat met de inwoner in gesprek over welke taken de inwoner zelf nog kan uitvoeren en welke taken de aanbieder overneemt.
- De aanbieder stelt een ondersteuningsplan op waarin de te verrichten werkzaamheden en de afspraken zoals de ureninzet worden geconcretiseerd en vastgelegd. Dit ondersteuningsplan wordt ingestuurd naar de gemeente en wordt onderdeel van de toekeningsbeschikking.

- Signalering, omdat de inwoner mogelijk meer of andere hulp of ondersteuning nodig heeft, is onderdeel van het eisenpakket.
- Er is tijd voor sociaal contact tussen hulp en inwoner.

Niet meer in de producten:

- Boodschappen doen: Door de sterke groei van boodschappendiensten van supermarkketens en gespecialiseerde aanbieders die tegen relatief geringe kosten lokaal bezorgen vervalt hiervoor de noodzaak.
- Strijken: het strijken van kleding kan worden voorkomen door de aanschaf van kreuk-/strijkvrrije kleding. Deze kreuk-/strijkvrrije kleding is niet speciaal bedoeld voor mensen met een beperking, is in de reguliere handel verkrijgbaar, qua prijs vergelijkbaar met gewone kleding en kan dus als algemeen gebruikelijk worden gezien.

Kortdurend instroomtraject (optioneel product)

Dit instroomtraject kan worden ingezet als een aanvraag voor Hulp bij Huishouden is gedaan. Het product is gericht op versterking van de zelfredzaamheid van de inwoner, op basis van een deskundige ondersteuning en beoordeling van de situatie.

Indicatieve beschrijving:

- Dit is een verlengd intake-traject waarbij een aanvullend opgeleide professional een aantal weken meeloopt en waar nodig meewerkt in de uitvoering van de huishoudelijke taken.
- De inzet richt zich op versterking van de zelfredzaamheid en biedt coaching en advies.
- In het traject wordt bepaald wat de inwoner aan ondersteuning nodig heeft en welke taken deze nog zelf kan uitvoeren.
- Het resultaat van dit korte traject is een veranderplan voor de inwoner om de eigen zelfredzaamheid op het gebied van de Hulp bij Huishouden te vergroten.
- Doorverwijzing naar de Algemene voorziening HbH of naar de Maatwerkvoorziening HbH is mogelijk.

Het kortdurende instroomproject wordt momenteel getest in de vorm van een pilot door de gemeente Meierijstad. Na evaluatie van deze pilot (naar verwachting in de loop van 2024), volgt een besluit van de gemeenten (afzonderlijk) of dit product daadwerkelijk aanbesteed en ingekocht wordt. Door het nu alvast mee te nemen wordt voorkomen dat straks weer een aparte aanbesteding nodig is.

5. Het Kostprijsonderzoek en de tarieven

In het sociaal domein is het op grond van de regelgeving en tarieven onontkoombaar om een gedegen kostprijsonderzoek uit te voeren voorafgaand aan een aanbesteding. Ook om inhoudelijke redenen is dit gewenst. De aanbieders worden door de gemeenten verplicht om de CAO-VVT te volgen; het tarief moet daarop afgestemd zijn.

In de voorbereiding op de aanbesteding is een kortprijsonderzoek uitgevoerd. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van de door de VNG en de brancheorganisaties ontwikkelde Reken-tool. De bestaande 7 aanbieders hebben hun gegevens daarin ingevoerd.

Op basis van het kostprijsonderzoek zien we de uurprijs (prijsspeil 2023) stijgen met bijna 14,7 % van €31,29 naar €35,90. Daar staat tegenover dat we momenteel betalen op basis van een gemiddelde inzet per cliënt van 2,25 uur per week. Per 1 januari aanstaande gaan we betalen op basis van een gemiddelde inzet van 2 uur per cliënt. (Dit vanwege de regionale ervaringscij-

fers dat aanbieders overall gemiddeld 1,8 uur per cliënt hulp leveren.) Uitgaande van prijspeil 2023 betekent dat overall een prijsstijging van 2%.

Resumé:

Uitgaande van de huidige klantaantallen voorzien we een stijging van de kosten van ruim €48.000.

Huidige inkoop – prijspeil 2023	€305,16 pm x 12 mnd x 675 klanten =	€2.471.796
Inkoop 2024 – prijspeil 2023	€311,12 pm x 12 mnd x 675 klanten =	€2.520.072
Meerkosten		-€ 48.276

De structurele financiële effecten worden meegenomen in de kadernota/begroting 2024.

6. De overgang van Lumpsum naar Lumpsum+

Dat we als gemeenten zo goed als mogelijk proberen om de kosten in de hand te houden, blijkt ook uit het gegeven dat we qua systematiek overgaan van lumpsum naar lumpsum+. Dit houdt in dat gemeenten zich het recht voorbehouden om te verrekenen indien aanbieders langdurig (> 3 maanden) aanzienlijk minder uren (< 10%) leveren dan het gemiddelde van 2 uur per week. Dat recht ontbreekt nu. Let wel: het gaat om het overall gemiddelde per gemeente. Op klantniveau leveren aanbieders altijd dat wat in de klantsituatie feitelijk nodig is. Dat kan dus meer zijn dan 2 uur per week (maar dus ook minder).

7. Landelijke ontwikkelingen

Abonnementstarief

De minister van VWS heeft aangekondigd dat regels voor de eigen bijdrage in de Wmo aangepast worden:

- Voor inwoners met een inkomen tot 185% minimumloon blijft het abonnementstarief van (nu) € 19 per maand
- Voor inwoners met een hoger inkomen komt een inkomensafhankelijke bijdrage die oploopt naar (gepland) € 215 per maand
- De geplande invoeringsdatum is 1 januari 2025

De aanbesteding is zo ingericht dat deze ontwikkeling niet tot een aanpassing in de overeenkomst hoeft te leiden.

CAO-VVT 2024

De CAO-VVT heeft een looptijd tot 31 december 2023. Het is momenteel nog niet bekend wat de voornemens zijn van de vakbonden en de brancheorganisaties. In de inkoopdocumenten en in de overeenkomst is opgenomen dat de gemeenten en de aanbieders met elkaar in overleg treden indien er in de CAO sprake is van grote veranderingen. Dit laatste kan, gezien de huidige inflatie en de looneisen in andere branches, niet worden uitgesloten. De gemeenten, en evenmin de VNG, zijn echter geen partij in de CAO besprekingen. Het is dus op dit moment niet mogelijk om enige inschatting te maken.

8. Planning

De aanbesteding kent de volgende planning:

Selectiefase aanbesteding (beoordeling aanbieders op formele geschiktheid)	
Datum:	Activiteit:
21 april 2023	Publicatie van de aanbesteding op TenderNed. De Selectieleidraad incl. bijlagen worden beschikbaar gesteld op TenderNed.
9 mei 2023 10:00 uur	Uiterlijke ontvangst van vragen over de Selectieleidraad (eerste Nota van Inlichtingen).
16 mei 2023	Streefdatum beschikbaarstelling eerste Nota van Inlichtingen.
23 mei 2023 10:00 uur	Sluiting termijn voor het indienen van vragen over de gegeven antwoorden in de eerste Nota van Inlichtingen.
26 mei 2023	Streefdatum beschikbaarstelling tweede Nota van Inlichtingen.
6 juni 2023 10:00 uur	Sluiting aanmeldingstermijn.
t/m 19 juni 2023	Beoordeling verzoeken tot aanmelding.
20 juni 2023	Verwachte datum bekendmaken van de selectiebeslissing.
10 juli 2023	Aanbieders hebben ten minste 20 dagen, maar in elk geval tot deze datum gelegenheid tot het stellen van vragen en het indienen van eventuele bezwaren.
11 juli 2023*	Verwachte datum bekendmaken van de definitieve selectiebeslissing.

Gunningsfase aanbesteding (Beoordeling inhoudelijke offertes aanbieders)	
Datum:	Activiteit:
12 juli 2023	Versturen van uitnodigingen met de gunningsleidraad tot inschrijving.
21 juli 2023 10:00	Uiterlijke ontvangst van vragen gunningsfase (eerste Nota van Inlichtingen).
27 juli 2023	Bekendmaking eerste Nota van Inlichtingen gunningsfase.
2 augustus 2023	Sluiting termijn voor het indienen van vragen over de gegeven antwoorden in de eerste Nota van Inlichtingen.
7 augustus 2023	Streefdatum beschikbaarstelling tweede Nota van Inlichtingen.
21 augustus 2023	Sluiting inschrijvingstermijn.
Tot 31 augustus 2023	Evaluatie en beoordeling inschrijvingen.
31 augustus 2023	Verwachte datum voorlopige gunning.
21 september 2023	Verwachte datum definitieve gunning.

Bijlage(n): -